

یافته های نو در روان شناسی

سال پنجم، شماره ۲۰، پائیز ۱۳۹۰

صفحات مقاله: ۱۴۵-۱۲۹

تاریخ وصول: ۱۳۸۹/۷/۵ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۹/۱

سرقت زنان و عوامل خانوادگی، فرهنگی، اقتصادی

دکتر فرزانه واصفیان*

چکیده

هدف کلی این پژوهش شناسایی عوامل خانوادگی، فرهنگی و اقتصادی مؤثر بر سرقت زنان می باشد. پژوهش کاربردی بوده و از روش توصیفی - پیمایشی استفاده شده است. به منظور گردآوری داده ها از پرسشنامه محقق ساخته مشتمل بر ۲۶ سؤال بسته پاسخ براساس طیف پنج درجه ای لیکرت استفاده شد. ضریب پایایی پرسشنامه بر اساس ضریب آلفای کراباخ ۰/۹۴ برآورد شد. نمونه آماری مشتمل بر ۱۳۲ نفر (دانشجویان، مدیران، اساتید و کارکنان واحد اردستان) در سال تحصیلی ۸۶-۸۷ که از طریق نمونه گیری تصادفی طبقه ای متناسب با حجم انتخاب شدند. تجزیه و تحلیل داده ها در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی و از طریق نرم افزار spss ۱۶ انجام پذیرفت. پژوهش دو سؤال اساسی را مورد بررسی قرارداد نتایج حاصل از بررسی ها نشان داد، از نظر پاسخگویان عوامل فرهنگی (مهاجرت، رسانه ها و مشاهده رفتارها) و عوامل اقتصادی (وضعیت اقتصادی خانواده و کمبود امکانات تفریحی، ورزشی و مطالعاتی) بر سرقت زنان مؤثر می باشد. همچنین کلیه عوامل با توجه به فاکتورهای جنسیت، محل سکونت (شهر و روستا)، شغل (استاد، دانشجو و کارمند) و وضعیت تأهل مورد مقایسه قرار گرفت. نتایج مقایسه ها نشان داد بین نظرات پاسخگویان در عامل خانوادگی (روابط عاطفی همسران و نگرش خانواده نسبت به دختران)، عامل اقتصادی (وضعیت اقتصادی خانواده)، محل سکونت و عامل فرهنگی (مهاجرت و رسانه ها) با توجه به فاکتور نقش و مؤلفه مهاجرت با توجه به محل سکونت تفاوت معناداری وجود دارد.

واژه های کلیدی: خانواده، فرهنگ، اقتصاد، سرقت، زنان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان

* دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اردستان، استادیار و نماینده هسته پژوهشی زنان، اردستان، ایران

مقدمه

یکی از موضوع های مهم اجتماعی که قرن ها مورد بحث و تحقیق اندیشمندان است، موقعیت اجتماعی زنان است. زنان نیمی از جمعیت جامعه را تشکیل می دهند. پرداختن به مسائل و مشکلات آنها بسیار ضروری می باشد. یکی از معضلات عمده کشورهای در حال توسعه عدم توجه به علل وقوع جرم زنان و عوامل مؤثر بر ارتکاب نوع جرم آنهاست (شاهیوندی، ریسی و انانی و سلطانی، ۱۳۸۹). آمارهای موجود نشان می دهد که شیوع جرم زنان در بسیاری از کشورها در حال افزایش است (بشری اولاد و دیگران، ۱۳۸۶). به عبارتی زنان نخستین قربانیان بسیاری از انحرافات و جرایم اجتماعی اند (نجاری، ۱۳۸۶).

با توجه به نقشی که زنان در تربیت افراد جامعه دارند و همچنین ویژگی های زیستی و روانی که در بین آنها وجود دارد، نوع جرم و میزان آسیب پذیری آنها در مقایسه با مردان متمایز می باشد. به عبارتی با توجه اینکه نقش زن (مادر، خواهر و...) در جامعه ی ما به عنوان عامل تعلیم دهنده و تربیت کننده، خیلی بیشتر از مرد است (دلاور، گلزاری و شجاعی، ۱۳۸۹). بنابراین وجود انحراف و ناهنجاری در رفتار آنان می تواند آسیب های جدی و جبران ناپذیری به بافت جامعه وارد آورد و زمینه را برای بروز و ظهور مجرمان جدید فراهم آورد. به همین سبب ضرورت مطالعه و پژوهش بیشتر در برابر جرم و آسیب های اجتماعی زنان را می طلبد. بر این اساس بررسی و شناخت عوامل اثر گذار بر سرقت زنان که از اهداف این پژوهش است، بسیار ضروری می باشد. بدین منظور هدف مقاله حاضر شناسایی عوامل مؤثر خانوادگی، فرهنگی، اقتصادی بر سرقت زنان از دیدگاه دانشجویان، کارکنان و اساتید دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان می باشد.

مبانی نظری تحقیق

جرم و عوامل جرم زا

از دیدگاه حقوقی نقض قانون هر کشوری در اثر عمل خارجی در صورتی که انجام وظیفه یا اعمال حقی آن را تجویز ننماید و مستوجب مجازات هم باشد، جرم نامیده می شود (اقتصادیان، ۱۳۸۳). اکثر متخصصان معتقدند که تعامل میان عوامل زیستی، روانی و اجتماعی، پایه خشونت و جرم را می سازند (السان، ۱۳۸۵). جرم دارای انواعی است مثل: جرم جانی، جرم مالی (سرقت)، جرم بدون قربانی (ولگردی) و جرم ناشی از شغل (سوء استفاده از مقام و اختلاس)، جرم سازمان یافته و نیز جرم یقه سفیدها (کلدی، ۱۳۸۳). سرقت از با سابقه ترین جرایم بشری است که در جامعه های مختلف به شیوه های گوناگون دیده می شود. این پدیده در طول زمان دستخوش دگرگونی ها و تغییرات زیادی شده، اما تنها چیزی که از بدو پیدایی و شکل گیری تاکنون ثابت مانده زشتی و مذموم بودن ماهیت آن است. برای سرقت تعریف های متعددی شده از جمله ربودن مال غیر، برداشتن شیئی از دیگری بدون اطلاع و رضایت او، گرفتن مال کسی به زور و با مکر و فریب، ربودن متقلبانه شیئی متعلق به دیگری و بالاخره از نظر قانون، سرقت تنها وقتی موجود است که شیئی موضوع جرم بدون آگاهی و بر خلاف میل صاحب آن از تصرف دارنده قانونی آن به تصرف عامل جرم درآید، لازمه آن گرفتن، برداشتن و کش رفتن است (گلدوزیان، ۱۳۷۲). از اینرو سرقت نیز مانند سایر انحرافات اجتماعی

می تواند دارای علل و انگیزه های گوناگونی باشد (دیویس^۱، ۱۹۹۰).

عوامل جرم را متعددند عوامل جرم زای داخلی و خارجی. از عوامل جرم زای داخلی می توان به عوامل فردی مانند جنس، سن، وضعیت فیزیکی و عوامل روانی مانند حساسیت، ترس، کم هوشی، پرخاشگری و حقارت اشاره کرد. همچنین از عوامل جرم زای خارجی نیز می توان عوامل محیطی مانند اوضاع جغرافیایی و عوامل اجتماعی مانند فقر، ثروت، خانواده، فرهنگ، مهاجرت، اشتغال، بیکاری و وسایل ارتباط جمعی را نام برد (کلدی، ۱۳۸۳).

زنان و جرم

غالباً ادعا می شود که جرم های زنان بازتابی از جایگاهشان در اجتماع است. به طور کلی وضعیت اجتماعی و اقتصادی رابطه نزدیکی با میزان و نوع جرم زنان دارد و نتایج نشان می دهد بیشتر مجرمین زن با اقتصاد ناسالم و مساکن غیر رسمی در ارتباط می باشند (برگدن^۲، ۱۹۹۷). در ادبیات عامه و با توجه به گزارش های رسانه ای، جرم هایی که زنان مرتکب شده اند و از آن جایی که این جرم ها خشونت زیادی را به همراه داشته اند این نظریه را مطرح می کند که جنس مؤنث به سمت جهان خشونت که متعلق به مردان است گام بر می دارد (فورد^۳، ۱۹۹۸). با این وجود استانکو^۴ معتقد است که به طور ثابت ترس زنان از جرم، سه برابر مردان است (علیخواه و نجیبی ربیعی، ۱۳۸۵).

محیط و جرم

بر اساس نتایج حاصل از مطالعات وقوع جرم به وضوح پیداست که جرم و مکان با یکدیگر مرتبط می باشند (روبرستون و جوهانسون^۵، ۲۰۰۱). به طور کلی تمامی ناهنجاری ها و مفاسد اجتماعی یا هر رفتار انسانی که مخالف نظم عمومی و ارزش های جامعه باشد، به هر نحو که از انسان سرزند دارای بستر زمانی و مکانی است (کلانتری و صفری، ۱۳۸۷). جهت پیشگیری از جرم به صورت مؤثر لازم است که استراتژی های مداخله جویانه در راستای جرم و ویژگی مکانی جرم باشد (کلارک^۶، ۱۹۹۷). شهرنشینی و زاغه نشینی (گسترش بی رویه شهرها و انبوهی جمعیت هر دو از عوامل جرم زا هستند). در شهرها فرد با روابطی دست به گریبان است که غیر شخصی بوده، غالباً آنچه را می خواهد در این گونه روابط نمی یابد و با مسایل ناشی از ضعف روابط شخصی یعنی آنچه که بی توجهی نسبت به شناخت شخصیت واقعی اوست مواجه می شود. افرادی که در محله های پرجمعیت شهرهای بزرگ زندگی می کنند با شرایط اجتماعی و اقتصادی سختی روبرو بوده مشکلات عدیده ای را به دوش می کشند. زندگی برای کودکان در چنین شرایطی مانند زندانی است که هیچ راه گریزی بر آن متصور نیست انبوهی و تراکم جمعیت که از ویژگی های

1. Davis

2. Brogden

3. Ford

4. Stanko

5. Raberston & Johanson

6. Clark

محلله ها و زاغه ها است موجب می شود تا فرد نتواند در زندگی داخلی و خصوص خود مسایل و مشکلات شخصی را بروز دهد ناچار آن را از دیگران پنهان می دارد. از این رو سرقت، فحشا، اعتیاد و دیگر آسیب های اجتماعی که به طور عجیبی در مکان های شلوغ و فقیرنشین شهری رواج دارد از بین نخواهد رفت مگر اینکه شرایط، عوامل اقتصادی و اجتماعی که موجب پیدایی این مسایل شده دگرگون شود و از بین برود. به عبارتی همانگونه که گسن^۱ (۱۳۷۰) نیز اشاره نموده است، محیط اجتماعی به مثابه آبگوش و ویژه کشت تبهکاری است. میکروب قابل کشت در آن تبهکار است و اهمیت این عنصر فقط آنگاه آشکار می شود که محیط مناسب برای رشد خود بیابد.

عوامل اجتماعی و جرم

این نظریه به دنبال تحقق عدالت اجتماعی در جامعه است و گروههایی که ناهنجاری های زیادی را مرتکب می شوند از جامعه طرد و به حاشیه می راند و به حقوق زنان در جامعه بسیار تأکید می کند (ادوارد، ۲۰۰۲). این دیدگاه مقولات گسترده ای را دربر می گیرد از این منظر مهمترین عوامل اجتماعی بازدارنده ناهنجاری و جرم عبارت اند از: پیوندهای اجتماعی موجه که خود شامل:

(الف) علاقه به دیگران

(ب) تعهد به خانواده، شغل و دوستان

(ج) مشغولیت و مشارکت مداوم در فعالیت های زندگی

(د) اعتقاد به ارزش ها و اصول اخلاقی جامعه (فرهمند، ۱۳۸۷).

عوامل اقتصادی و جرم

اقتصاد عامل اصلی توسعه یافتگی محسوب می شود، سیاست گذاری های اقتصادی بایستی به گونه ای باشد که یک نوع توازن و انسجام اقتصادی را در کشور به وجود آورد (ضرابی و شاهپوندی، ۱۳۸۹). در واقع برخی اوقات منظور از توسعه همان رشد اقتصادی بوده است (لفت و یچ، ۱۳۸۵). در این دیدگاه یکی از عوامل عمده و تأثیرگذار در ارتکاب جرم را وضعیت نابسمان اقتصادی خانوارها می داند. به عبارت دیگر ضعف اقتصادی و عدم توان مالی را در ارتکاب جرم بسیار مؤثر می داند. فقر و محرومیت مادی را شاید بتوان گفت از مهمترین عوامل به وجود آورنده سرقت است. فردی که دچار این آسیب اجتماعی است از یک سو از لحاظ روانی احساس حقارت و مغبون بودن می کند و از جامعه طلبکار می شود و از سوی دیگر چون جامعه را مسئول محرومیت و فقر خود می پندارد نوعی احساس انتقام کشی در او پرورش می یابد.

عوامل فرهنگی و جرم

فقر فرهنگی (روان شناسان اجتماعی جرم و کجروی ها را سرپیچی از هنجارها، رسم ها، سنت ها و قوانین جامعه می دانند). رسم ها، سنت ها و قوانین هر جامعه به عنوان مجموعه ای از ارزش های فرهنگی

آگاهانه یا ناآگاهانه‌ای است که از نسل‌های قبل به نسل‌های بعد منتقل می‌شود مورد احترام است و تجاوز به آن جرم محسوب می‌گردد (جولین^۱، ۱۹۹۴). فقر فرهنگی، نقش اساسی در ایجاد جرم دارد. دزدان اکثراً بی سوادند و بی سوادان در اثر فقدان امکانات رشد فکری برای پیشرفت و ترقی خود از شیوه‌های دیگر فرهنگی مثلاً از توانمندی‌های جسمی بهره می‌گیرند. ساترلند^۲ در تبیین علل جرم به عوامل قومی، مهاجرت، ناسازگاری‌های برخی از گروه‌ها و عدم رشد خرده فرهنگ‌ها توجه دارد و تبه‌کاری را مسئله‌ای ناشی از تعارض فرهنگی می‌شناسد (سخاوت، ۱۳۶۸).

پیشینه پژوهش

پیناتل^۳ معتقد است چون توانایی جسمی زنان کمتر از مردان است بنابراین جنایت کاری زنان مخصوصاً در مورد جرایمی که قدرت و توانایی بدنی را ایجاب می‌کند کمتر از مردها است (مساواتی آذر، ۱۳۷۴). این دیدگاه با نتایج تحقیقات لمبرزو و فرور^۴ در سال ۱۸۹۴ که به منظور تعیین عوامل بیولوژیکی مؤثر بر جرم خیزی افراد مؤنث انجام دادند، همخوانی دارد آنان ۸۰ زن مجرم را که به جرم اغتشاشات خیابانی و عدم توجه به قانون دستگیر شده بودند را مورد مطالعه قرار دادند نتایج نشان داد ۷۱ نفر در زمان تغییرات بیولوژیکی دوره‌ای بسر می‌برده‌اند (استیل^۵، ۱۹۹۱).

در تحقیقی که توسط ریگ^۶ انجام شد ضعف رابطه پدر را عامل اصلی جرم زنان دانسته است و با توجه به مطالعات مقایسه‌ای که بین یک گروه از زنان بزه‌کار و زنان غیر بزه‌کار انجام داد به این نتیجه رسید که دختران مجرم پدران خود را به عنوان پدری می‌شناسند که در دوستی با آنها کوتاهی کرده اند. همچنین دختران مجرم کمتر از افراد غیر مجرم از راهنمایی والدین برخوردار شده و خود والدین نیز برای دختران الگوهای بدی بوده‌اند (مساواتی آذر، ۱۳۷۴). دوهرتی^۷ (۲۰۰۹) نیز در پی بررسی انجام شده معتقد است رانده شدن به زور و یا فرار از خانه یکی دیگر از عوامل جرم زای زنان می‌باشد. می‌یر و دیگران^۸ (۲۰۰۶) در بررسی عوامل بازدارنده جرم زنان پیشنهاد نموده اند مواردی چون آزادی بیشتر و افزایش استرس باعث شده که تغییر معناداری در تمایلات یا فرصت‌های زنان به سمت ارتکاب جرم‌های خشونت‌آمیز ایجاد گردد.

در تحقیقاتی که توسط زیاری (۱۳۸۸) و شاهپوندی، ریسی و انانی و شیخی (۱۳۸۸) انجام شد به ترتیب نشان داد اغلب مجرمان از گروه‌های پایین درآمدی و اقشار فقیر بوده اند و بیکاری عامل مؤثر در ارتکاب جرم و سرقت بیست درصد جرایم را تشکیل می‌دهد همچنین بیشترین نوع جرم از میان تعداد نمونه مورد نظر سرقت بوده است و بین تعداد جرایم و محلات مسکونی رابطه معناداری وجود دارد.

1. Jolin

2. E.Sutherland

3. Pinatel

4. Lamberzo & Ferrover

5. Eastel

6. Rige

7. Doherty

8. Meier et al

مهاجرت نیز یکی از عوامل مؤثر در دگرگونی های اجتماعی است. اما از نظر جرم شناسی مهاجرت روستاییان به شهرها حایز اهمیت خاصی است. مهاجرت مشکلات عدیده ای را در پی دارد. همچنانکه حسینی (۱۳۸۱) در پژوهشی به این نتیجه دست یافته که مهاجرت ۳۳ درصد در زندگی سارقان نقش داشته است و ۴۲ درصد از آنان دارای دوستی های ناباب شده و ۷۵ درصد با این دوستان مراوده های زیادی داشتند. اثرات روانی مهاجرت مهمتر از تأثیر مادی آن است. معمولاً ساکنین شهرها به روستاییان به نظر حقارت نگرسته و از لحاظ فرهنگ خود را برتر می دانند و در محفل خود آنان را نمی پذیرند. از طرفی جوانانی که به تنهایی محیط خانواده را رها می سازند و به امید تحقق بخشیدن به آرزوی خود زادگاه خویش را ترک می کنند غم انگیزترین سرنوشت مهاجران را دارند و ظن بروز حالات انحرافی و ارتکاب جرایم در آنان بیش از مهاجران خانوادگی یا گروهی و دسته جمعی است (دانش، ۱۳۶۹).

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع "کاربردی" است. با توجه به ماهیت موضوع و هدف های پژوهش از روش تحقیق "توصیفی-پیمایشی" استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان، اساتید و کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان اعم از زن و مرد در سال تحصیلی ۱۳۸۷ که مشتمل بر ۱۷۸۲ نفر می باشند. برای برآورد واریانس جامعه و تعیین حجم نمونه ابتدا یک گروه ۲۰ نفری از پاسخگویان به صورت تصادفی انتخاب شده و از طریق توزیع پرسشنامه در بین آنها واریانس محاسبه شد. بر اساس واریانس و فرمول حجم نمونه (سرمد و بازرگان، ۱۳۷۴) حجم نمونه ۱۳۲ نفر برآورد شد. از آنجا که مقایسه نظرات پاسخگویان با توجه به جنسیت، محل سکونت، وضعیت تأهل و نقش از اهداف این پژوهش بود، از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای متناسب با حجم استفاده شد.

جدول ۱. توزیع نمونه آماری پاسخگویان بر حسب جنسیت، وضعیت تأهل، محل سکونت و نقش

شاخص های آماری		فراوانی	درصد	جمع	
متغیرها				فراوانی	درصد
جنسیت	زن	۵۴	۴۰/۹	۱۳۲	۱۰۰
	مرد	۷۸	۵۹/۱		
تأهل	مجرد	۸۸	۶۶/۷	۱۳۲	۱۰۰
	متأهل	۴۴	۳۳/۳		
محل سکونت	روستا	۲۱	۱۵/۹	۱۳۲	۱۰۰
	شهر	۱۱۱	۸۴/۱		
نقش	استاد	۲۱	۱۵/۹	۱۳۲	۱۰۰
	دانشجو	۸۵	۶۴/۴		
	کارمند	۲۶	۱۹/۷		

بر اساس نتایج جدول ۱، ۵۹/۱ درصد پاسخگویان را مرد و ۴۰/۹ درصد پاسخگویان را زن، تشکیل می‌دهد. که از این تعداد ۶۶/۷ درصد مجرد و ۳۳/۳ درصد متأهل بوده‌اند. ۶۴/۴ درصد پاسخگویان دانشجو، ۱۵/۹ درصد اساتید و ۱۹/۷ درصد کارمندان که ۱۵/۹ درصد آنان ساکن روستا و ۸۴/۱ درصد ساکن شهر می‌باشند.

ابزار تحقیق

با توجه به اهداف پژوهش، ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته بوده است (که بر اساس مطالعات تطبیقی و اسنادی و با توجه به اهداف پژوهش تدوین شده). سؤالات پژوهش مشتمل بر ۲۶ سؤال بسته پاسخ بر اساس طیف ۵ درجه ای لیکرت (کاملاً موافقم، موافقم، نظری ندارم، مخالفم و کاملاً مخالفم) و یک سؤال باز پاسخ می‌باشد. همچنین هر تعداد سؤالات نقش یکی از عوامل (خانوادگی، اقتصادی و فرهنگی) بر سرقت زنان را می‌سنجد. به منظور تعیین روایی محتوایی، پرسشنامه در اختیار اساتید روان شناس و جامعه شناس قرار گرفت و همچنین نظرات مشاورین مراکز نگهداری زنان نیز مدنظر قرار گرفت و بعد از دریافت نظرات آنان اصلاحات ضروری در پرسشنامه انجام شد و پرسشنامه نهایی تدوین گردید. ضریب پایایی پرسشنامه نیز از طریق آلفای کرونباخ ۰/۹۴ بدست آمد که در سطح آلفای ۰/۵ معنادار می‌باشد و حاکی از اعتبار بالای ابزار اندازه گیری می‌باشد. تحلیل داده های پژوهش حاضر در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی و با استفاده از نرم افزار SPSS ۱۶ انجام شد. در سطح آمار توصیفی با استفاده از مشخصه های آماری میانگین و انحراف معیار به توصیف داده های پژوهش پرداخته شده و در سطح آمار استنباطی نیز از آزمونهای t تک متغیره، آزمون t همبسته، تحلیل واریانس چند متغیره (تحلیل مانوآ)، آزمون های تعقیبی شفه و LSD استفاده شد.

جدول ۲. تناظر سؤالات پرسشنامه در خصوص هر یک از عوامل مؤثر بر انحراف اجتماعی سرقت زنان

سؤالات	عوامل مؤثر بر انحراف اجتماعی سرقت زنان
۱-۱۱	خانواده و سرقت زنان
۱۲-۱۹	عوامل فرهنگی و سرقت زنان
۲۰-۲۶	عوامل اقتصادی و سرقت زنان

یافته های پژوهش:

سؤالات پژوهش: ۱- از نظر پاسخگویان تا چه اندازه عوامل خانوادگی، فرهنگی و اقتصادی بر سرقت زنان مؤثر بوده است؟

میانگین و انحراف معیار نمرات پاسخگویان در عوامل مؤثر بر سرقت زنان در جدول شماره ۴ آمده است. جهت پاسخگویی به سؤال پژوهش میانگین نمرات افراد در سه عامل (خانوادگی، اقتصادی و فرهنگی) با نمره معیار مربوط به هر کدام که حاصل نمره متوسط مقیاس لیکرت ضربدر تعداد سؤالات آن است با استفاده از t تک نمونه ای مقایسه شد.

جدول ۳. مقایسه میانگین نمرات میزان اثر عوامل خانوادگی، اقتصادی و فرهنگی بر سرقت زنان از نظر پاسخگویان

n	P	t	نمره معیار	انحراف معیار	میانگین	شاخص های آماری	عوامل خانوادگی
						متغیرها	
۱۳۲	۰/۳۵	-۱/۰۱	۹	۱/۶۳	۶/۸۸	روابط اعضای خانواده	عوامل خانوادگی
۱۳۲	۰/۲۸	-۱/۰۴	۹	۱/۸۴	۶/۳۷	روابط عاطفی همسران	
۱۳۲	۰/۵۹	۰/۰۶۲	۱۵	۲/۹۵	۱۲/۶۳	نگرش خانواده نسبت به دختران	
۱۳۲	۰/۰۰۱	۲۳/۰۴	۹	۲/۹۲	۱۴/۸۶	وضعیت اقتصادی خانواده	عوامل اقتصادی
۱۳۲	۰/۰۰۱	-۹/۱	۱۵	۴/۰۵	۱۱/۸	کمبود امکانات تفریحی، ورزشی و مطالعاتی	
۱۳۲	۰/۰۰۱	۲۶/۴	۶	۳	۱۲/۹	مهاجرت	عوامل فرهنگی
۱۳۲	۰/۰۰۱	-۶۳/۰۱	۹	۱/۸	۳/۰۴	رسانه ها	
۱۳۲	۰/۰۰۱	-۳۳/۲	۶	۱/۰۴	۲/۹	مشاهده رفتارها	

بر اساس یافته های جدول ۳، t مشاهده شده در هر سه مؤلفه عوامل خانوادگی (روابط اعضای خانواده، روابط عاطفی همسران و نگرش خانواده نسبت به دختران) از مقدار بحرانی جدول در سطح خطای پنج درصد بزرگتر می باشد. بنابراین عوامل خانوادگی با میزان نمره معیار تفاوت معنادار ندارد. به عبارت دیگر از نظر پاسخگویان عوامل خانوادگی بر سرقت زنان مؤثر نمی باشد. اما t مشاهده شده در همه مؤلفه های عوامل اقتصادی (وضعیت اقتصادی خانواده و کمبود امکانات تفریحی، ورزشی و مطالعاتی) و عوامل فرهنگی (مهاجرت، رسانه ها و مشاهده رفتارها) از مقدار بحرانی جدول در سطح خطای پنج درصد کوچکتر می باشد و عوامل اقتصادی و فرهنگی با میزان نمره معیار تفاوت معنادار دارد. به عبارت دیگر از نظر پاسخگویان عوامل اقتصادی و فرهنگی بر سرقت زنان مؤثر می باشد.

۲- آیا بین نظرات پاسخگویان در خصوص تأثیر عوامل خانوادگی، فرهنگی و اقتصادی مؤثر بر سرقت زنان بر حسب (جنسیت، وضعیت تأهل، نقش و محل سکونت) تفاوت وجود دارد؟

جدول ۴. میانگین و انحراف معیار نمرات نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل خانوادگی، اقتصادی و فرهنگی مؤثر بر سرقت زنان به تفکیک جنسیت، وضعیت تأهل، محل سکونت و نقش

شاخص های آماری		عوامل خانوادگی و سرقت زنان		عوامل فرهنگی و سرقت زنان		عوامل اقتصادی و سرقت زنان	
		میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
جنسیت	زن	۳/۲۶	۰/۶۰۹	۳/۳۸	۰/۵۷۶	۳/۳۲	۰/۷۸۷
	مرد	۳/۳۲	۰/۶۵۰	۳/۳۸	۰/۷۲۰	۳/۲۷	۰/۸۳۸
تأهل	مجرد	۳/۲۴	۰/۶۳۲	۳/۳۷	۰/۶۲۰	۳/۳۱	۰/۸۴۵
	متأهل	۳/۴۱	۰/۶۲۴	۳/۳۹	۰/۷۴۷	۳/۲۶	۰/۷۵۷
سکونت	روستا	۳/۰۲	۰/۶۰۰	۳/۱۶	۰/۸۲۷	۲/۹۷	۰/۹۶۰
	شهر	۳/۳۵	۰/۶۲۶	۳/۴۲	۰/۶۲۲	۳/۳۵	۰/۷۷۴
نقش	استاد	۳/۶۲	۰/۶۳۰	۳/۵۳	۰/۵۷۵	۳/۳۴	۰/۶۴۸
	دانشجو	۳/۳۲	۰/۶۲۳	۳/۴۲	۰/۶۴۰	۳/۳۷	۰/۸۵۴
	کارمند	۲/۹۸	۰/۵۲۵	۳/۱۲	۰/۷۵۳	۲/۹۰	۰/۷۰۲

از جدول ۴ نتایج زیر استنباط می شود: ظاهراً مردان تأثیر عوامل خانوادگی بر سرقت را بیشتر از زنان، و زنان تأثیر عوامل اقتصادی بر سرقت را بیشتر از مردان دانسته اند و تأثیر عوامل فرهنگی بر سرقت زنان از نظر مردان و زنان یکسان می باشد. ظاهراً افراد متأهل تأثیر عوامل خانوادگی و فرهنگی بر سرقت را بیشتر از مجردین و مجردین تأثیر عوامل اقتصادی بر سرقت زنان را بیشتر از متأهلین دانسته اند. ساکنین شهر تأثیر عوامل خانوادگی، فرهنگی و اقتصادی بر سرقت زنان را بیشتر از ساکنین روستا دانسته اند. از نظر اساتید تأثیر عوامل خانوادگی و فرهنگی بر سرقت زنان بیشتر از نظر دانشجویان و کارمندان می باشد در صورتی که دانشجویان تأثیر عوامل اقتصادی بر سرقت زنان را بیشتر از اساتید و کارمندان دانسته اند.

جدول ۵. آزمون مانوآ مقایسه میانگین مؤلفه های عامل خانوادگی مؤثر بر سرقت بر حسب جنسیت، وضعیت تأهل، محل سکونت و نقش

منبع تغییرات	خرده مقیاس ها	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	P
جنسیت	روابط اعضای خانواده	۲/۸	۱	۲/۸	۱/۰۴	۳
	روابط عاطفی همسران	۳/۸	۱	۳/۸	۱/۱۲	۰/۲
	نگرش خانواده نسبت به دختران	۰/۰۳	۱	۰/۰۳	۰/۰۰۴	۰/۹
وضعیت تأهل	روابط اعضای خانواده	۲/۳۶	۱	۲/۳۶	۰/۸	۰/۳
	روابط عاطفی همسران	۱/۰۹	۱	۱/۰۹	۰/۳	۰/۵
	نگرش خانواده نسبت به دختران	۷	۱	۷	۷	۰/۳
محل سکونت	روابط اعضای خانواده	۲/۳	۱	۲/۳	۰/۸	۰/۳
	روابط عاطفی همسران	۱۰/۷	۱	۱۰/۷	۳/۲	۰/۰۷
	نگرش خانواده نسبت به دختران	۱۸/۷	۱	۱۸/۷	۲/۱	۰/۱۴
نقش	روابط اعضای خانواده	۶/۲	۲	۳/۱	۱/۱	۰/۳
	روابط عاطفی همسران	۳۰/۶	۲	۱۵/۳	۴/۷	۰/۰۱
	نگرش خانواده نسبت به دختران	۵۴/۸	۲	۲۷/۴	۳/۲	۰/۰۴

با توجه به نتایج جدول ۵ در همه عوامل مربوط به خانواده با توجه به فاکتورهای جنسیت، وضعیت تأهل، محل سکونت و مؤلفه روابط اعضای خانواده با توجه به فاکتور نقش بین پاسخگویان تفاوت معناداری وجود ندارد. تنها در دو مؤلفه روابط عاطفی همسران در سطح $p < 0/01$ و نگرش خانواده نسبت به دختران در فاکتور نقش در سطح $p < 0/04$ تفاوت معنادار وجود دارد. با توجه به اینکه نقش شامل چند سطح است لازم است معین شود این تفاوت در کدام سطوح مشاهده می شود. بدین منظور از آزمون تعقیبی LSD استفاده شد. نتایج تفاوت های معنادار در جدول ۶ آمده است.

**جدول ۶- مقایسه زوجی اختلاف میانگین نمره پاسخگویان
در عامل خانوادگی مؤثر بر سرقت زنان بر حسب نقش**

عوامل خانوادگی				نقش
نگرش خانواده نسبت به دختران		روابط عاطفی همسران		
سطح معناداری	اختلاف میانگین	سطح معناداری	اختلاف میانگین	
۰/۰۲	۱/۵۴	-	-	دانشجو - کارمند
۰/۰۳	۱/۸۴	۰/۰۰۳	۱/۶۲	استاد - کارمند

نتایج جدول ۶ نشان می دهد دانشجویان و اساتید بیشتر از کارمندان معتقدند که نگرش خانواده نسبت به دختران بر سرقت زنان مؤثر می باشد و اساتید بیشتر از کارمندان معتقدند روابط عاطفی همسران بر سرقت زنان مؤثر می باشد.

**جدول ۷. آزمون مانوآ مقایسه میانگین مؤلفه های عامل اقتصادی مؤثر بر سرقت
بر حسب جنسیت، وضعیت تأهل، محل سکونت و نقش**

منبع تغییرات	خرده مقیاس ها	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	P
جنسیت	وضعیت اقتصادی خانواده کمبود امکانات تفریحی، ورزشی و مطالعاتی	۰/۵۹	۱	۰/۵۹	۰/۰۶	۰/۷
		۳/۱۶	۱	۳/۱۶	۰/۱۹	۰/۶
وضعیت تأهل	وضعیت اقتصادی خانواده کمبود امکانات تفریحی، ورزشی و مطالعاتی	۲۴/۸	۱	۲۴/۸	۲/۹	۰/۰۸
		۵/۷	۱	۵/۷	۰/۳	۰/۵
محل سکونت	وضعیت اقتصادی خانواده کمبود امکانات تفریحی، ورزشی و مطالعاتی	۳۲/۹	۱	۳۲/۹	۳/۰۹	۰/۰۴
		۳۴/۵	۱	۳۴/۵	۲/۱	۰/۱۴
نقش	وضعیت اقتصادی خانواده کمبود امکانات تفریحی، ورزشی و مطالعاتی	۱۱۰/۳	۲	۵۵/۱	۰/۷	۰/۰۰۱
		۶۸/۵	۲	۳۴/۲	۲/۱	۰/۱۲

با توجه به نتایج جدول ۷ در همه عوامل مربوط به عوامل اقتصادی با توجه به فاکتورهای جنسیت، وضعیت تأهل و مؤلفه کمبود امکانات ورزشی، تفریحی و مطالعاتی با توجه به فاکتور محل سکونت و نقش بین پاسخگویان تفاوت معناداری وجود ندارد. و تنها در مؤلفه وضعیت اقتصادی خانواده با توجه به فاکتور محل سکونت در سطح $p < 0/04$ و مؤلفه وضعیت اقتصادی خانواده در فاکتور نقش در سطح $p < 0/001$ تفاوت معنادار وجود دارد. مقایسه میانگین نمرات پاسخگویان (جدول ۴) نشان می دهد پاسخگویان ساکن در شهر بیش از روستائیان معتقدند که وضعیت اقتصادی خانواده بر سرقت زنان مؤثر است و با توجه به اینکه نقش شامل چند سطح است لازم است معین شود این تفاوت در کدام سطوح

مشاهده می شود. بدین منظور از آزمون تعقیبی LSD استفاده شد. نتایج تفاوت های معنادار در جدول ۸ آمده است.

جدول ۸. مقایسه زوجی اختلاف میانگین نمرات پاسخگویان در خصوص تأثیر عوامل اقتصادی بر سرقت زنان با توجه به نقش

نقش	وضعیت اقتصادی خانواده	
	اختلاف میانگین	سطح معناداری
استاد - دانشجوی	۲/۰۲	۰/۰۰۴
استاد - کارمند	۳/۰۳	۰/۰۰۱

نتایج جدول ۸ نشان می دهد اساتید بیش از دانشجویان و کارمندان معتقدند که نقش وضعیت اقتصادی خانواده بر سرقت زنان مؤثر می باشد.

جدول ۹. آزمون مانوآ مقایسه میانگین مؤلفه های عامل فرهنگی مؤثر بر سرقت بر حسب جنسیت، وضعیت تأهل، محل سکونت و نقش

منبع تغییرات	خرده مقیاس ها	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	P
جنسیت	مهاجرت	۱/۵	۱	۰/۵	۰/۱۷	۰/۶
	رسانه ها	۰/۲۹	۱	۰/۲۹	۰/۲	۰/۶
	مشاهده رفتارها	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۸
وضعیت تأهل	مهاجرت	۴/۱	۱	۴/۱	۰/۴	۰/۵
	رسانه ها	۰/۱۸	۱	۰/۱۸	۰/۱۵	۰/۶
	مشاهده رفتارها	۱/۳	۱	۱/۳	۱/۲	۰/۲
محل سکونت	مهاجرت	۰/۶۹	۱	۰/۶۹	۸/۱	۰/۰۰۵
	رسانه ها	۱/۹	۱	۱/۹	۱/۶	۰/۲
	مشاهده رفتارها	۰/۷۶	۱	۰/۷۶	۰/۷	۰/۴
نقش	مهاجرت	۱۳۷/۴	۲	۶۷/۸	۸/۴	۰/۰۰۱
	رسانه ها	۸/۴	۲	۴/۲	۳/۷	۰/۰۲
	مشاهده رفتارها	۶/۴	۲	۳/۲	۳	۰/۵

با توجه به نتایج جدول ۹ در همه مؤلفه های مربوط به عامل اقتصادی با توجه به فاکتورهای جنسیت، وضعیت تأهل و مؤلفه های رسانه ها و مشاهده رفتارها با توجه به فاکتور محل سکونت و مشاهده رفتارها با توجه به فاکتور نقش بین پاسخگویان تفاوت معناداری وجود ندارد. تنها در مؤلفه مهاجرت با توجه به فاکتور محل سکونت در سطح $p < ۰/۰۰۵$ و مؤلفه های مهاجرت و رسانه ها با توجه به فاکتور نقش در سطح $p < ۰/۰۰۱$ و $p < ۰/۰۲$ تفاوت معنادار وجود دارد. مقایسه میانگین نمرات پاسخگویان (جدول ۴) نشان می دهد پاسخگویان ساکن در شهر بیش از روستائیان معتقدند که مهاجرت بر سرقت زنان مؤثر است و با توجه به اینکه نقش شامل چند سطح است لازم است معین شود این تفاوت در کدام سطوح مشاهده می شود. بدین منظور از آزمون تعقیبی LSD استفاده شد. نتایج تفاوت های معنادار در جدول ۱۰ آمده است.

جدول ۱۰. مقایسه زوجی اختلاف میانگین نمره پاسخگویان
در عامل اقتصادی مؤثر بر سرقت زنان بر حسب نقش

عوامل خانوادگی				نقش
مهاجرت		رسانه‌ها		
اختلاف میانگین	سطح معناداری	اختلاف میانگین	سطح معناداری	
۲/۱۶	۰/۰۰۱	۰/۵۹	۰/۰۱	دانشجو - کارمند
۳/۲۴	۰/۰۰۱	۰/۷۵	۰/۰۱	استاد - کارمند

نتایج جدول ۱۰ نشان می دهد دانشجویان و اساتید بیش از کارمندان معتقدند مهاجرت و رسانه ها بر سرقت زنان مؤثر است.

بحث و نتیجه گیری

در این پژوهش تأثیر چگونگی روابط اعضای خانواده، روابط عاطفی اعضای خانواده، نگرشها، رفتارها و آگاهیه های خانواده نسبت به دختران، اعتیاد اعضای خانواده، کمبود امکانات علمی، ورزشی و تفریحی جامعه برای زنان، عوامل اجتماعی همچون مهاجرت و عدم توجه به محل سکونت، وجود مهاجران خارجی، بیکاری و فقر، بدسرپرستی، مشکلات اقتصادی و یا رفاه بیش از حد، رسانه های گوناگون و مشاهده رفتارها و تجربه های مختلف در قالب سه عامل کلی خانوادگی، فرهنگی و اقتصادی بر انحراف اجتماعی "سرقت" زنان مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که هر یک از عوامل مذکور به نحوی بر انحراف اجتماعی سرقت زنان مؤثر می باشد. به عبارتی، کلیه سؤالات پژوهش در سطح ۹۵٪ اطمینان مورد تأیید قرار گرفت. گرچه هر یک از عوامل مذکور نقش مؤثر و بسزایی در بروز و گسترش این عامل (سرقت) دارند اما، نقش عوامل خانوادگی نسبت به سایر مقوله ها می تواند پررنگ تر باشد. چنانچه جامعه شناسان نیز بر این باورند که در بین مجموع این عوامل، خانواده یکی از مهم ترین عواملی است که می تواند بیشترین نقش را در جلوگیری از بروز انحرافات و جرائم اجتماعی ایفا نماید، همان طوری که می تواند عامل مؤثری در انجام رفتارهای انحرافی باشد. بنابراین اگر محیط خانواده در دوران کودکی فرد، یک محیط سالم، مناسبی باشد، احتمال مصونیت این فرد از انجام رفتارهای انحرافی و نابهنجار بسیار فراوان است و در پژوهش حاضر عوامل گوناگون خانوادگی از جمله ارتباط سالم والدین، جدایی والدین، رفتارهای ستیزه جویانه و روابط سرد خانواده، مهاجرت و بی توجهی به سلامت و امنیت محیط اجتماعی، جمعیت زیاد خانواده و... مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد بی توجهی شوهر به نیازهای مادی زن و بی توجهی خانواده به نیازهای مادی دختران با میانگین ۳/۷۰ مربوط به عوامل خانوادگی، اعتیاد به مواد مخدر با میانگین ۴/۱۴ مربوط به عوامل فرهنگی و فقر و تنگدستی با میانگین ۴/۰۹ مربوط به عوامل اقتصادی بیشترین تأثیر را بر سرقت زنان دارد. نتایج تحقیق حاضر با تحقیقات متعددی همراستا می باشد. چنانچه نتایج حاصل از پژوهش هوشمند و کوه شکاف (۱۳۸۱) تحت عنوان بررسی پدیده سرقت و عوامل اجتماعی مرتبط با آن در استان کردستان طی سالهای (۷۷-۱۳۷۶) نشان داد افرادی که در طبقات پایین اجتماعی به لحاظ شغل، تحصیلات، درآمد و... قرار دارند به دنبال فرایند دیگری برای

جبران بوده و به سمت شرکت در گروههای منحرف و مجرم که از ابزار غیر مشروع برای دستیابی به همان موقعیتها استفاده می کنند، سوق می یابند. از طرف دیگر، این افراد در فرایند انطباق با ارزش ها و هنجارهای اجتماعی به ناچار باید هزینه بیشتری بپردازند که به واسطه توقعات و انتظارات ناچیز دیگران از آنها معنی پیدا کرده است. در این فرایند فرد در چارچوب گروه های منحرف اجتماعی، باز اجتماعی شدن را تجربه می کند و در ارتباطات متقابل رفتار انحرافی خود را بروز می دهد. اطرافیان و خانواده به وضع فعلی او عادت کرده و در برابر رفتارهای انحرافی بی تفاوت و سهل گیر می شوند. قبح زندان شکسته و ارتباط با دوستان منحرف به او آرامش می دهد. بدین ترتیب شبکه ارتباطات او با سارقان، مال خران و واسطه ها گسترده تر شده و شیوه نوین زیستن را می آموزد. ایشان در نهایت نتیجه می گیرند چنانچه علل بیرونی، فرد را به سمت سرقت اولیه سوق داده، در همان حال، برخی عوامل بر روی او فشار وارد کرده که از انحراف دوری کند اما در دفعات بعد عوامل تشدید کننده جدید او را به سمت موفقیت بیشتر در سرقت سوق می دهد. بنابراین سارقین وارد دنیای جدید اجتماعی به مثابه یک سیستم اجتماعی می شوند که بروز آن سارقان هستند. پس، اگر قرار است با سرقت مبارزه شود به جای مبارزه با سارق و همزمان با آن، باید به اصلاح و بازسازی سیستمی اجتماعی همت گماشته که سارق ساز است. همچنین نتایج حاصل از پژوهش رابطه از هم گسیختگی خانواده، فقر اقتصادی و اعتیاد با جرائم سرقت و فروش مواد مخدر توسط زمانی پور (۱۳۶۶) به تأثیر رابطه انواع محیط اجتماعی (همچون محیط خانواده، محیط مدرسه، ازدواج - محیط زندان و...) و رابطه فقر اقتصادی با سرقت اشاره دارد. صالحی (۱۳۷۵) در بررسی تطبیقی میزان سرقت در استان مازندران طی سالهای ۷۲-۷۰ به نقش کنترل اجتماعی (میزان روستا نشینی، میزان ازدواج و میزان اشتغال) و بی سامانی اجتماعی (میزان اعتیاد، طلاق و خودکشی و میزان قتل) در سرقت پرداخته است. نتایج تحقیق صالحی (۱۳۷۵) نشان داد ۲۱٪ از میزان سرقت به میزان عوامل کنترل اجتماعی و ۱۴٪ به میزان عوامل بی سامانی اجتماعی مرتبط می باشد. معدنی (۱۳۷۳) نیز در بررسی آسیب شناسی اجتماعی سرقت در شیراز از ۳۷ پرونده وضعیت ۳۷۳ سارق را مورد بررسی قرار داد. نتایج تحقیق ایشان نشان داد بیکاری و اعتیاد از عوامل عمده سرقت می باشند. موحد مجد (۱۳۷۵) در بررسی تأثیر ارزشهای اجتماعی سرقت در استان فارس تأثیر عوامل ذهنی را مورد بررسی قرار داد. نتایج این تحقیق نشان داد قضاوت های خانواده بالاخص در اوایل زندگی و گروه دوستان به دلیل ارتباط بیشتر و رویارویی با فرد بیشترین تأثیر بر سرقت افراد دارد و عامل مهاجرت و افزایش حضور مهاجران را از جمله عوامل افزایش سرقت در استان فارس اشاره نموده است. افشاری (۱۳۷۳) در بررسی علل شیوع جرم سرقت در اطفال و نوجوانان بزهکار (با ارائه گزارش تحقیقی در شهرستان مشهد) به بررسی تأثیر ویژگی های فردی، محیط و عوامل اجتماعی در شیوع سرقت اطفال و نوجوانان بزهکار پرداخته است. نتایج تحقیق افشاری (۱۳۷۳) نشان داد فقر عاطفی، عقده حقارت، محرومیت و ناکامی و در بخش عوامل اجتماعی بیش از همه تأثیر محیط خانوادگی و عواملی همچون شغل و میزان تحصیلات پدر و مادر، خصوصیات اخلاقی، ضعف ایمان و مبانی اعتقادی والدین، از هم گسیختگی خانواده و محیط متشنج و نامطلوب خانوادگی (از جهات مختلف) از عوامل مؤثر در بروز سرقت اطفال و نوجوانان می باشد. لذا بر اساس نتایج تحقیق برخی از عوامل مؤثر بر سرقت زنان عبارتند از:

- تبعیض بین دختران و پسران.
 - روابط سرد و خشونت آمیز بین والدین و فرزندان.
 - عدم توجه به نیازهای عاطفی و شخصیتی زنان.
 - روابط ناسالم، غیر دوستانه و خشونت آمیز بین والدین.
 - سخت گیری های مالی خانواده یا همسران.
 - اقتصاد ناپایدار (می تواند عامل بسزایی در ایجاد بیکاری و به تبع آن اعتیاد، سرقت و سایر انحرافات باشد).
 - توزیع ناعادلانه درآمدها.
 - جمعیت زیاد خانواده، مهاجرت و عدم توجه به سلامتی محیط.
 - اعتیاد خانواده، بیسوادی والدین، فقر و بیکاری.
 - عدم امکانات و هزینه های گزاف امکانات ورزشی، تفریحی و آموزنده و سرگرم کننده برای بانوان.
- براساس نتایج حاصل از پژوهش پیشنهاد می گردد:
- ایجاد کلاسهای آموزشی مناسب و مطلوب جهت ارائه آگاهیهای صحیح و ضروری در خصوص ویژگیهای جسمی، ذهنی، عاطفی دختران و نحوه برخورد مناسب با آنها.
- تقویت کمی و کیفی کلاسهای آموزش خانواده با تأکیدات بیشتر در خصوص توجه به ویژگیهای شخصیتی، جنسی و عاطفی فرزندان بخصوص دختران و همچنین مادرانشان و الزام شرکت در کلاسهای فوق برای والدین.
- توجه بیشتر و برنامه ریزی صحیح برای گذراندن اوقات فراغت زنان در کلیه گروههای سنی و بخصوص بانوان خانه دار در سیاستهای خرد و کلان کشور.
- ایجاد و گسترش مراکز رفاهی، تفریحی، ورزشی و آموزشی مناسب، مطلوب و با هزینه های دولتی جهت غنی نمودن اوقات فراغت زنان.
- تشکیل کلاسهای آموزشی غنی و مطلوب در خصوص نگهداری، نحوه صحیح برخورد و رفتار با فرزندان متناسب با سن، جنس و نیازهای ایشان و ملزم به گذراندن این کلاسها و اخذ گواهی حضور برای والدین و ارائه این گواهیها جهت ثبت نام فرزندان در مدارس.
- ایجاد مراکز حمایت از زنان و دختران آسیب دیده از خانواده (والدین یا همسران) و حفظ و نگهداری آنان تا زمان رفع مشکل ایشان با قطعیت. رعایت ماده مذکور نه تنها می تواند از هزینه های گزاف مراکز نگهداری زنان بزهکار همچون بهزیستی، زندان و... بکاهد بلکه موجب می شود که اولاً از متواری شدن دختران و زنان از خانواده ها و جامعه به سبب عدم امنیت عاطفی و روانی یا حتی جسمی جلوگیری نموده، چنانچه تعداد دختران فراری در سال ۱۳۷۸ نسبت به سال ۱۳۶۵، ۲۰ برابر شده (مصری، ۱۳۸۴) که باطبع انحرافات دیگری از جمله سرقت در پی خواهد داشت. چنانچه براساس آمار ناجا در سالهای ۱۳۸۰-۱۳۷۶ از جمع ۱۸۱۳۷۳ سارق دستگیر شده ۳۲۹۵ نفر سارق زن بوده که توزیع فراوانی آنها در گروههای سنی به شرح ذیل می باشد:
- تا ۱۷ سال ۱۱/۲۰٪، ۱۸ تا ۲۴ سال ۳۷/۵۵٪، ۲۵ تا ۳۴ سال ۳۴/۴۳٪ و ۳۵ سال به بالا ۱۵٪ (حسینی، ۱۳۸۱).
- ثانیاً مانع از بر چسب های خیابانی، فراری، زندانی و... که هر یک از عواقب نافرجام آتی این افراد خبر میدهند شده، ثالثاً باعث میشود تا خانواده ها و جامعه بیشتر مراقب رفتارهای خود با زنان بوده و سعی در

رعایت حقوق ایشان نموده، چرا که در صورت عدم رعایت عملاً با قانون و مراکز قانونی مواجه خواهند بود و رابعاً می تواند راهگشایی باشد برای آن دسته از زنانی که امنیت عاطفی و روانی در کنار همسران خویش را با اخذ مهریه های سنگین دنبال می کنند.

تضمین امنیت اقتصادی و اجتماعی افراد جامعه و بخصوص زنان سرپرست خانوار و مبارزه با تورم از طریق ثبات اقتصادی.

تسهیل ازدواج جوانان از طریق تأمین شغل، تهیه مسکن و تأمین جهیزیه.

کاهش رشد جمعیت از طریق سیاست های اتخاذی و کنترل مهاجرت های بی رویه به شهرهای بزرگ و تأمین امکانات شغلی و رفاهی در روستاها و مناطق محروم به منظور جلوگیری از مهاجرت بیکاران به شهرهای بزرگ، به عنوان یکی از عوامل پیشگیری از اشاعه سرقت.

منابع

افشاری، محمد (۱۳۷۳). "علل شیوع جرم سرقت در اطفال و نوجوانان بزهکار (با ارائه گزارش تحقیقی شهرستان مشهد)". پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تربیت مدرس تهران.
اقتصادیان، محمدرضا (۱۳۸۳). "اقتصاد جرم و جنایت در ایران"، تهران: انتشارات مؤسسه تحقیقاتی تدبیر اقتصاد.

السان، مصطفی (۱۳۸۵). "جرم شناسی خشونت جنسی زنان ناسازگار، تهران: انتشارات مؤسسه مطالعاتی عطایی.

بشری اولاد، عبدالهادی و دیگران (۱۳۸۶). "اختلال شخصیت در زنان زندانی شهرهای تهران و کرج"، فصلنامه علمی - پژوهشی رفاه اجتماعی، سال سوم شماره دوازده.

حسینی، سیدرضا (۱۳۸۱). "نگاهی به آمار جرایم در ایران". آسیب های اجتماعی و روند تحول آن در ایران، انجمن جامعه شناسی ایران، مجموعه مقالات اولین همایش ملی آسیب های اجتماعی در ایران، ج ۱.

دانش، تاج زمان (۱۳۶۹). "مجرم کیست. جرم شناسی چیست"، تهران: انتشارات کیهان، چاپ سوم.
دلاور، علی، گلزاری، محمود و شجاعی، عباس (۱۳۸۹). "بررسی ویژگی های شخصیتی زنان"، فصلنامه ی زن و جامعه، سال اول، شماره سوم.

زمانی پور، خلیل (۱۳۶۶). "بررسی رابطه از هم گسیختگی خانواده، فقر اقتصادی و اعتیاد با جرائم سرقت و فروش مواد مخدر". پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته علوم اجتماعی گرایش جامعه شناسی، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران.

زیاری، کرامت اله (۱۳۸۸). "بررسی آسایش و امنیت در محله های شهر یزد"، پژوهش های جغرافیای انسانی، شماره ۷۶.

سخاوت، جعفر (۱۳۶۸). "آسیب شناسی اجتماعی"، تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.

سرمد، زهره و همکاران (۱۳۷۶). "روش های تحقیق در علوم رفتاری"، تهران: انتشارات آگاه.

- شاهیوندی، احمد، ریسی وانانی، رضا و سلطانی، مرضیه (۱۳۸۹). "بررسی عوامل مؤثر بر ارتکاب نوع جرم زنان در شهر اصفهان"، فصلنامه نظم و امنیت اجتماعی، شماره اول، سال سوم، ص ۷۹-۱۰۷.
- شاهیوندی، احمد، ریسی وانانی، رضا و شیخی، حجت (۱۳۸۸). "تحلیلی بر توزیع فضایی جرایم در مناطق شهر اصفهان"، فصلنامه دانش انتظامی، سال یازدهم، شماره ۴.
- صالحی، صادق (۱۳۷۵). "بررسی تطبیقی میزان سرقت در استان مازندران طی سالهای ۷۰-۷۲". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس.
- ضرابی، اصغر و شاهیوندی، احمد (۱۳۸۹). "تحلیلی بر پراکندگی شاخص های توسعه اقتصادی در استان های ایران"، مجله جغرافیا و برنامه ریزی محیطی، شماره ۳۸.
- علیخواه، فردین و نجیبی ربیعی، مریم (۱۳۸۵). "زنان و ترس از جرم در فضاهای شهری، فصلنامه رفاه اجتماعی، سال ششم، شماره ۲۲.
- فرهمند، مریم (۱۳۸۷). "دختران و کاربرد اینترنت، فصلنامه مطالعات راهبردی زنان، سال یازدهم، شماره ۴۱.
- کلانتری، خلیل (۱۳۸۷). "پردازش و تحلیل داده در تحقیقات اجتماعی - اقتصادی با استفاده از نرم افزار SPSS، انتشارات فرهنگ صبا.
- کلانتری، محسن و صفری، اسماعیل (۱۳۸۷). "کاربرد فناوری های نوین در امور پلیسی (مورد مطالعه: نقشه نگاری بزه کاری)، فصلنامه پیشگیری از جرم، نشریه پیشگیری نیروی انتظامی، سال سوم شماره ششم.
- کلدی، علیرضا (۱۳۸۳). "انحرافات، جرم و پیشگیری"، فصلنامه علمی و پژوهشی رفاه اجتماعی، سال دوم، شماره ۳.
- گسن، ریموند (۱۳۷۰). "مقدمه ای بر جرم شناسی"، ترجمه مهدی کی نیا، تهران: ناشر مؤلف، چاپ اول.
- گلدوزیان، ایرج (۱۳۷۲). "حقوق جزای اختصاصی"، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی، چاپ سوم.
- لفت ویچ، آدریان (۱۳۸۵). "پیرامون اهمیت سیاست در توسعه دولت های توسعه گرا"، ترجمه جواد افشار کهن، مشهد: انتشارات مرندیزی نگار.
- مساواتی آذر، مجید (۱۳۷۴). "آسیب شناسی اجتماعی ایران (جامعه شناسی انحرافات)"، تبریز: انتشارات نوبل.
- مصری، کتایون (۱۳۸۴). "زنان قربانیان آسیب جامعه اند"، مرکز اطلاعات آمار شورای فرهنگی اجتماعی زنان، دو ماهنامه حقوق زنان، شماره ۲۶، مهر و آبان.
- موحد مجد، مجید (۱۳۷۵). "تأثیر عوامل ارزشهای اجتماعی سرقت در استان فارس". پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته جامعه شناسی دانشگاه تهران.
- نجاری، فارس (۱۳۸۶). "بررسی اعتیاد در زنان معتاد مراجعه کننده به مراکز ترک اعتیاد تهران در سال ۸۵-۸۴"، مجله علمی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، دوره بیست و پنجم.
- هوشمند، احسان و کوه شکاف، ناهید (۱۳۸۱). "پدیده سرقت و عوامل اجتماعی مرتبط با آن استان کردستان ۱۳۷۶-۷۷". اولین همایش آسیب های اجتماعی در ایران. تهران، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.

Selected Proceedings, Volume 2.

Clark, r.V (1997). "Situational Crime prevention: Successful Case Studies, Guilderland", NY: Harrow and Huston Publishers.

Davis, Nanette, Stay, Clarice (1990). "Social Control of Deviance", New York: Mc Grow – Hill.

Doherty, T.A (2009). "Closing Remarks Colloquium on Violence as an International Crime Special Court for Sierra Leone.

Easteal, W (1991)." Women and Crime Premenstrual Issues, Australian Institute of Criminology.

Edwards, Robyn. (2002). Violence Against Women and Crime Prevention, University

Ford, R (1998). "The Razors Edge", the Boston Globe Magazine.

Meier, Steffens, et al, 2006, Gender Gap Trends for Violent Crimes, 1980 to 2003: A Of Sydney, Australia.

Robertson. G & Johnson, M (2001). "Connecting Environmental cause to Commercial - Burglar Conventions Combining Theory and Practice into a Blended Approach", International Seminar on Environmental Criminology and Crime Analysis Monday, 18 June. Ucr- Ncvs comparsion.

Survey Influence Factors Familiar, Cultural and Economical On Stealing of Women

* F. Vasefian

Abstract

The overall aim of this research is the detection of familiar, cultural and economical factors which are affected on stealing on behalf of women. The research is functional and describing-gauging method has been used. In order to collecting data the researcher maker questionnaire is used that contains 26 questions relating to their replies on the base of five degrees domain of Lickert. Reliability index of questionnaire is estimated on the base of Alfa Kranbakh index 0.94. The sample is contained 132 people (students, managers, professors, and personnel of Ardestan University) in educational year of 86-87 which is selected by classical random sampling in agreement with volume of research. Analysis of data is performed in two levels of descriptive and detective statistics via the software of SPSS16. Research is investigated two essential questions. The results conclude from surveys have shown that, from the opinion of repliers cultural factors (immigration, medias and watching behaviors) and economical factors (economical situation of family and shortage of fun equipments, sport and study sources) are affected on stealing of women. Also all of factors are compared in attention to the factors of gender, stability place (city & village) of that gender, job (professor, student and personnel) and marital situation. Results of comparisons show that between repliers ideas in familiar factor (sentimental relations of couples and familiar view in attend to their daughters) with notification to role factor, economical factor (economical situation of family) attending with role factors and residency place and cultural factor (immigration & medias) in attention to role factor and immigration index there is a meaningful difference in attention to residency place.

Keywords: family, culture, economics, steeling, women, Islamic Azad University of Ardestan.

* The assistant professor and Women's council, Department of Faculty of psychology and Education, Ardestan branch, Islamic Azad University, Ardestan, Iran.